

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUT- SKOTTETS BETÄNKANDE 26/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av bestämmelserna om sista pensionsanstalt och till permanenta bestämmelser om datasekretess

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 7 oktober 2003 en proposition med förslag till ändring av bestämmelserna om sista pensionsanstalt och till permanenta bestämmelser om datasekretess (RP 85/2003 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Maritta Hirvi, social- och hälsovårdsministeriet
- tjänsteschef Jyrki Raimoranta, Folkpensionsanstalten
- jurist Maijaliisa Takanen, Pensionsskyddscentralen
- jurist Ulla Suotunen, Kyrkans centralfond

- ordförande Brita Järvinen och styrelseledamot Jukka Lilleberg, Kansaneläkelaitoksen Toimihenkilöt ry
- avdelningschef Tarja Hurskainen, Arbetspensionsförsäkrarna TELA
- socialpolitisk sekreterare Kaija Kallinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC
- jurist Irma Pahlman, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- jurist Jarmo Pätäri, Akava r.f.
- juris kandidat Johan Åström, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund
- socialpolitisk ombudsman Vesa Rantahalvari, Servicearbetsgivarna rf
- organisationschef Kari Björklöv, Företagarna i Finland.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om pension för företagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om kommunala pensioner och lagen om statens pensioner samt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan, lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan och lagen om

Folkpensionsanstalten ändras så att arrangementet med sista pensionanstalt tas i bruk även inom evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och inom pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal.

I propositionen föreslås också att bestämmelserna om hur den sista pensionsanstalten bestäms preciseras i fråga om bl.a. deltidspension,

familjepension och invalidpension som beviljas en person som redan får pension.

Det föreslås att ikraftträdelsebestämmelserna för arrangemanget med sista pensionsanstalt ändras så att principen om sista pensionsanstalt inte tillämpas, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig före ikraftträdandet har rätt att få pension och om han eller hon ansöker om ny pension eller beviljas fortsatt pension. Arrangemanget med sista pensionsanstalt ska inte heller tillämpas på familjepension som grundar sig på sådan pension som förmånslåtare fick vid sin död och på vilken arrangemanget med sista pensionsanstalt inte har tillämpats.

Vidare föreslås att lagen om Folkpensionsanstalten ändras så att pensionsskyddet för anställda vid Folkpensionsanstalten i fortsättningen, med vissa preciseringar, ska bestämmas direkt med stöd av lagen om statens pensioner och lagen om statens familjepensioner samt lagarna om införande av dessa. Samtidigt tas bestämmelserna om pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens personal in på lagnivå. Ändringen på-

verkar inte nivån på pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens personal.

Dessutom föreslås att de temporära ändringar som gjordes i följande lagar 2002 och som gäller till utgången av 2003 ska bli permanenta: lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, lagen om pension för företagare, lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om avträdelsepension, lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare, lagen om avträdelserättning för lantbruksföretagare samt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare. Samtidigt föreslås att bestämmelserna om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem i tillämpliga delar ändras så att de motsvarar data-sekretessbestämmelserna i lagen om statens pensioner.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2004. En del av de föreslagna bestämmelserna avses gälla temporärt till utgången av 2004, eftersom samma bestämmelser har ändrats i lagar som träder i kraft vid ingången av 2005.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionens motivering och annan utredning anser utskottet att propositionen behövs och är angelägen. Utskottet tillstyrker därför lagförslaget utan ändringar.

Utskottet anser att det är bra att principen om sista pensionsanstalt nu också ska omfatta evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal samtidigt som arrangemanget tas i bruk inom det kommunala pensionssystemet och statens pensionssystem. För den försäkrade betyder principen om sista pensionsanstalt att handläggningen av pensionsärendena förenklas och tydliggörs. För de pensionsanstalter som har hand om pensionsärenden innebär arrangemang-

et att överlappningarna minskar, men inte att pensionssystemens oavhängighet eller finansiering ändras.

De tidigare godkända bestämmelserna om sista pensionsanstalt träder i kraft den 1 januari 2004. De preciseringar som nu föreslås i dessa bestämmelser är nödvändiga med tanke på verkställandet. De preciseringar som föreslås påverkar inte den försäkrades pensionsskydd. Det är också motiverat att de temporära bestämmelserna om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter nu blir permanenta. Utskottet påpekar att de bestämmelser som nu godkänns delvis tas upp till ny granskning med anledning av att den omfattande pensionsreformen träder i kraft i början av 2005.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 3 december 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Pehr Löf /sv
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Aila Paloniemi /cent
Leena Rauhala /kd

Juha Rehula /cent
Osmo Soininvaara /gröna
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst
Tuula Väättäinen /sd
ers. Jaana Ylä-Mononen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.